

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Május' 23dikán, 1822.

Francia Ország.

A' Frankfurti Fő Posta-hivatal Ujságának Lyonról szóló, 's mult Pénteki Levélünkben félbeszakadt cikkelye:

„Estvéli 6 órakor Policziai Biztos Rousset Úr, mintegy ötven lovasoktól kísértetve, a' piac négy szegletein lóhátról felolvasta a' Maire Úr proklamációját, melly által a' polgároknak szélyeltakarodások parancsoltatott. A' csoportozók engedni láttattak eleintén, de viszont a' Komédia-Piacra gyülekeztek, 's új tüzzel kiáltozták: Éljen a' Constitutzió! Éljen Corcelles!; a' Lovasság oda érkezett, 's a' csoportozókat a' galeriákig kergette. A' Játékszín' ajtaji betörettek, melly zavarodásnak hasznát véve, sok olyan ember az első lógékba esúszott hamarjában, kiket öltözetek is elárult, hogy nem szoktak olly helyeken ülni.“

„A' Játék alatt néhány ujság-kivánók a' Játékszín' balkonára vették magokat, onnét vigyázták a' széledezett csoportok viseletét, a' midőn ezen utóbbiaknak az a' kivánságok jött, hogy amazokkal is: Éljen a' Constitutziót kiáltassanak. Ezek vonogatták magokat, a' kevésbé liberalis parancsolat teljesítésétől. Azért, a' balkonon lévők' halgatása annyira felingerlette a' kábák' lángoló haza-szeretetét, hogy a' Játékszínbe 's onnét a' balkonra nyomultak, hol tele torokkal kiáltozták: Éljen a' Constitutio, egyedül csak a' Constitutio!

„Kilencz óra tájban az Elöljáróság

bézáratta a' Játékszín't. Újra néhány csoportok terjedtek-el a' város külömbféle részeire, 's kedves kiáltozásait, míg csak torkok engedte, félbe nem hagyták. Egész éjjel számtalan strázsák jártak fel 's alá a' város' utszáin; de felesleg esett vigyázások, mert a' több mint liberalis módon neki-zudult eső, a' heveskedők' vérért meg-hűtvén, a' rend éjjeli 11 órára egészen helyreállott. Több nép-lázzasztók elfogattak, 's utóbbi rendelésig, a' Királyi Prokátornak általadattak.“

Bizonyosnak tartatik, hogy számos Francia Katona Tisztek, kik egy vagy más titkos Társaságnak Tagjai, az Armáda Jegyző Könyvéből kitöröltettek.

Spanyol Ország.

A' Gazette de France Madritből Május 2d. ezeket közli: „A' Királyi Udvari pompa iránt való Budget, az Aprilis 29-diki Gyűlésben elfogadtatott, 's a' szerint 45,212,000 Reálra megy. Egy Deputatus azt kívánta, hogy a' Nemzet jövedelmei igen alászálván, az Udvar költsége is kevesítettnek-meg; de ezen javallat mellé senki sem állott. A' hátra lévő summa, mellyel az Udvari költség Kintstárja adós, a' mult esztendőben 24,000000 Reálra ment, úgy hogy a' Királynak mintegy fele része nem fizettetett-meg azon summának, melly az ő számára van rendelve. — A' Finánts-Biztosság által javallott gazdálkodás szerint a' Külföldön tartandó Spanyol Miniszterek' száma 13 Követre, 10

Fő, és 16 Vice-Consulra szorítottatott. A' Minisztériumtól elsőben bényújtott Budget kívánt 9,506,035 Real; ezen summát ugyan azon Minisztérium későbbben 7,162,035 Realra szállította, a' Finantz-Biztosság pedig ennyit is sokalván, csak 5,118,669 Realban akart megegyezni. Mind azon summák kitöröltettek a' sorból, mellyek eddig a' Külföldi diplomaticus Agenseknek bizonyos időkben az Uralkodó-szék' nevében adandó ajándékok' megszerzésére kívántattak. — A' Cortesek tegnapi Gyűlésekben elfogadták a' Földes-Uri haszonvételekről szóló Törvény' 1ső cikkelyét, mellyet tavaly nem akart a' Király megerősíteni, úgy a' mint az előbbi Cortesek meghatározták. Ezen cikkely értelmében, a' feudalis név alatt menő minden haszonvételek eltöröltetnek. — Május hónapra Fő-Elölülőnek Generalis Alava, Al-Elölülőnek pedig, egyik Sevillai Küldött, Sanchez nevezették. — Úgy lehet észrevenni, hogy egy titkos Gyűlés tanácskozásának tárgya a' Navarrai, Catalonai, és Biscájai zenebonák voltak. — Barcellonai Tudósítások szerint, veszedelmes zenebona uralkodik azon környékben. Barcellona városának köz bátorságra ügyelő Fő Tisztjei ezer embert szedett hadi rendbe, a' Constituzió ellenségei ellen. — Burgosban az első kérelmű Biró ítéletet hozott azokra, kik a' Királynak, Királynénak 's a' Királyi Familiának Madritból Burgosba vitetése plánumát 1820d. esztendő Junius hónapjában koholták. Az említett történetet tárgyzó törvénykezés, más két mellék-perek hozzájárulása által igen szövevényessé lévén, egészen két esztendeig folyt; melly idő alatt számos nagy tekintetű személyek perbe keveredtek. A' sententia következésében Dominicus Basoy Moso, Ó K. Felsége Titoknokja találtatván az összeesküvés első indítójának, ez

okból halálra ítéltetett, valamint a' következők is: Eros, a' K. Kápolna Alalmazna osztogatója 's Burgosi Kanonok; Barrio Burgosi Fő-Pap; Carro, nyugodalomra lépett gyalog Kapitány; Astorga, Huszár-Kapitány, Crespo, Ledradói lakos, és Canizares Pap. A' Királyi Kápolnának 2 tagjai, egyik 8, másik 10 esztendőre számkivettettek, General-Lieutenant Echavarri pedig, valamelly, a' Törvényszék által határozandó városába küldetik az Országnak, és ott két esztendeig az Elöljáróság szoros vigyázása alatt fog tartatni. A' többi vádoltatott személyek szabadon bocsáttattak. — Sokkal lágyabb ítéletet hozott a' Cortesek Törvényszéke D. Luis Escovedo, elébb Sevillai Fő Politzia-Tiszt, most egyszersmind Toledo Tartományának a' Cortesekhez küldött Követje' dolgában, ki azzal vádoltatott, hogy a' múlt télen a' Király parancsolatjainak és a' Minisztereknek nem engedett. Escovedo ugyan is felszabadítottatott a' vád alól, azon nyilatkoztatás mellett, hogy az ő ellene támasztott per, sem becsületének ártalmául, sem Deputatusi és Politzia-Tiszti hivatalainak folytatásában legkisebb akadályul se szolgálhasson, minthogy ezen utóbbi hivatalát nagy hűséggel folytatta, kiváltképen pedig a' közéleti Sevillai történetek alkalmatosságával igen okos vigyázását mutatta ki.

Pápa Birtokok.

A' Carbonárik dühösségének új áldozatja lett Crudeli nevű, Casenai nagyreménységű ifjú. Ez előbb a' Carbonárik társaságába állott, de a' Pápa utolsó Bullájának következésében attól elszakadt. Atyja nagy örömmel vette fijának megtérését; de néhány napok mulva holtteste mellett kesergett, mellyet a' város árkából

vittek haza. A' testben még akkor is két tör volt a' Carbonárik titkos jeleivel jegyezve.

Svédzia és Norvégia.

Korona-örökös Ö Kir. Herczégse f. h. 9d. Stockholmból Bekaskogba indul, ott néhány Regementeket megmustrál, 's onnan Kopenhagába utazik, hol mintegy öt napig mulatván, külföldi utazásait folytatja.

A' Hivatalos Ujság szerint a' Tangeri Kormányozó, Urának a' Marokkói Császárnak parancsolatjából egy levelet küldött Mártz. 12d. Gróf Engeström külső dolgokra ügyelő Miniszterhez, mellyben azon nyilatkoztatást teszi, hogy a' Vice Consul Graberg kitétetésére csupán ezen utóbbinak rossz magaviselete birta a' Császárt; 's a' Marokkói Uralkodás folyvást fenn akarja tartani az Ö Királyi Felsége Országaival való jó egyetértést.

Május 25d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 70 3/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal 38 1/8; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 114 7/8; Ugyan az 1821ről 100 for. C. Pben 95 7/8; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 ftert Conv. Pben 95 7/8; Bécs Városi-Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal 35 7/8; 100 forint Conv. Pénz 249 7/8 f. V. Czban. — 1 Bank-Aktzia 698 2/3 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában, Május 13d.—18d.

(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

Búza. Rozs. Árpa. Zab.

Bécsben Május 14d. 116 76 80 57
 — Máj. 18d. 123 80 79 56

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Stockerauban				
Május 13d.	106	78	71	43
Fischamenden				
Május 14d. és 17d.	—	65	—	47
Nagy Enzersdorfon				
Május 15d.	111	80	62	45

Magyar Ország.

Primás Ö Herczégse f. h. 20d. kezdette - el Pesten Fő-Pásztori látogatásait. Már harmad nappal előbb, tiszteletére ment a' Városi Tanácsnak diszes Követsége, melly öt belső és három külső Tanácsbeliekből állott, 's Ö Herczégségének bejelentette a' Nemes Városi Tanács részéről rendelt elfogadtatásának módját, mellyet Ö Herczégse kegyesen fogadván, hétfőn reggel a' Német Polgári Lovasságnak egy csapatja általlovagolt Budára az Érseki Residencionalis házhoz. Azután következett a' Városi Tanácsnak Deputatiója hintókban, 's így a' Lovasságnak elől és utól való kísérésevel 8 órakor Ö Herczégse teljes Papi szolgálatjával jött a' Pesti Boldog Aszszony templomába, minden templombeli harangok' zúgása között. A' templom ajtajánál az egész Városi Tanács, a' választott Polgárok és a' Papság által fogadtatván, a' Népnek német éneklése között Sz. Misét mondott; 's a' halottakért való imádságot is végezvén, megzemlélte a' templom kriptáját, utóbb pedig egyenkint az oltárokat, 's némelly képeken nem oda tartozó függőleket 's fogadásból felaggatott jeleket találván, azokat mind leszedette, nehogy az oltári képeket tarkázván, az igaz ájtatosságnak gátlására legyenek. — Onnan a' Plebánia-házhoz menvén, megvizsgálta a' templom' jegyző-könyveit, 's az azokba foglaltatott dolgokat saját nevének aláírásával megjegyezte. Ezzel végezvén az napi látogatását a' Lovas Polgárságnak 's a' Nemes Tanács-

beli Deputatiónak kíséréssel visszatért.

Más nap hasonló tisztelettelkedésekkel vezetve által, ismét a' Fő Plebania templomban misézett, 's azután az Iskolák látogatásához fogott. Mindenütt a' választott Polgárság ment elől, kiket a' szolgáló Papság követve, Ő Herczegsége után a' Városi Tanács következett, 's így volt szép rendel és diszes készüléttel az elfogadtatás. A' Kisderek Iskolájában kezdve, Steinbach Ferencz gyenge gyermek által Magyar nyelven mondott érzékeny köszöntést igen kegyesen meghalgatta, azután a' Catecheta által 8 férjfi- és 4 leány-gyermeket kikérdeztetett a' lelki tanításból. Befejezésül Paczkó Edvard kisderek Tanuló, ugyancsak Magyar nyelven, megilletődésig buzgó kifejezésekkel hálálta-meg a' látogatást, és a' Fő Pásztor' áldását kikérte. Mindegyik szólló és felelő gyermeket majd arany majd ezüst pénzzel megajándékozta. Innen a' Nemzeti Iskolába tért, 's ott is a' három Osztályban külön-külön, Catecheta P. Megele Agoston Servita által, a' gyermekeket kikérdeztette. Az elsőben és harmadikban ugyan Német nyelven, a' másodikban pedig Magyar nyelven: hol Vértesy Antal és Surjánshy Antal kisderek Tanulók, diszes Magyar beszédekkel köszöntötték; a' kérdések és feleletek is Magyar nyelven tétetve, azután Újfalusy Lajos bucsúzó és hálaadó beszédet mondott, 's Ő Herczegségének ezen Iskola, mind diszes készüléttel, mind a' feleletekkel és beszédekkel teljes megelégedését nyerte. Különös figyelmet gerjesztett az, hogy mind a' kis Iskolában, mind a' Nemzeti Iskola 1ső és 3d. Osztályában, az ott tanuló Invalidusok gyermekeit megkülömböztette, 's valamint egyéb felelőket, úgy ezeket is gazdagon megajándékozta. — A' Nemzeti Iskolából eltért Ő Primási Herczegsége a' Német trivialis Iskolába, 's on-

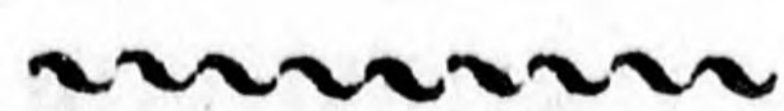
nan a' Sóházánál lévő Kápolnának és a' Ferencz Külső-városban építendő templom helyének megszemlélésére, 's így e' második napi látogatását elvégezve, a' Tanácsbeli Deputatiónak és a' Német Lovaságnak kíséretével haza ment, 's nemcsak a' Deputatiót, hanem a' Polgári Katonáság Kapitányait is megvendégelte.

E r d é l y.

A' közeli Levelünkben említett Püspöki Zsinat, mellyet Erdélyi Püspök Báró Szepessy Ignác Ő Excellentiája Apr. 14dikétől 18dikig tartott az Erdélyi Papsággal, következő módon ment végbe:

Vasárnap a' Sz. Lélek' segítségül hívása után Nagy-Mise tartatott, mellyen minden meghivatott Egyházi személyek jelen valának, a' Zsinatok rendiben kiszabott ájtatossággal. Azután Ő Excellentiája a' Püspök ékes és fontos Magyar predikációt tartott, mellyben az Egyházi fenytéknek szükségét és hasznát előadván, különösen megfejtette, melly fontos dolog legyen magokra a' Hivekre nézve is, az Egyházi gyülekezeteknek tartása. Ezen hathatós lélekkel mondott Egyházi beszéd, a' számtalan jelenlévőket egészen bámulásra ragadta, 's az egész gyülekezetet végig olly figyelemben tartotta, hogy az a' Fő Pásztor'nak oktatását egész délutáni három óráig nemcsak békességstüréssel, hanem buzgó lelki vágyódással is halgatta. Minthogy az idő ezen készülétekkel és oktatásokkal eltelt, a' Deák beszéd, az egybegyült Egyházi Férjfiakhoz különösen, hétfőre halasztatott. A' tanácskozásba vevendő tárgyaknak soksága és fontossága miatt, következő napokon 8 órától fogva, a' midőn az ülések Egyházi ájtatosságokkal kezdődtek, délutáni 2 óráig, és ugyan délután 4 órától 9ig és tovább is tartattak.

Nevezetes volt a' tanácskozásba vett tárgyakra nézve, hogy nemcsak azon 8 pontok, mellyeket Ő Felsége, a' Primás Herczeg által a' Püspököknek elejikke terjesztetni rendelt, hanem még 11 különös pontok is, mellyeket Ő Excellentziája még szükségeseknek ítelt fontosan megvizsgáltattak. Ezenfelyül pedig a' Püspökség kormányozására nézve azon tulajdon rendszabások (Statuta Dioeceseana) is, mellyeket Ő Excellentziája maga 72 árkusra kidolgozott, fontolóra vétettek és megállapítottak. — Minden elébbi napnak végzése a' következő napon legelőször felolvasattak, azután folytattatott a' többiekről a' tanácskozás. Csötörtökön, mint utolsó nap, minden végzések felolvastattak, 's a' jelen volt Egyházi személyek által egyenkint aláíratottak. — Jelen voltak öszveséggel 62 személyek, kik mind a' Synodalis Actákat, mind a' Statutumokat aláírták. Az különösen érdemli az említést, hogy minden tárgyak csendes lélekkel 's érett megfontolással vizsgáltattak-meg. Az üléseknek befejezésekkor, minthogy ezen Egyházi gyülekezeten csak a' Deák szertartású Papság volt jelen, ugyan Deák nyelven, jeles köszöntések olvastattak-fel a' Szentséges Pápa, Ő Cs. K. Felsége, a' Korona-Herczeg, az Uralkodó-Ház 's a' Magyar Országgi Primás Herczegre nézve.

L i t e r a t u r a.

Mosis Kézty, in Ill. Collegio Reform. Sáros-Patakiensi Phys. és Chem. Prof., et Incl. Comit. Ungvár. Tab. Jud. Assessoris, Opuscula Poetica. Accedunt Orationes quaedam. Sáros-Patakon, 1822. lap 126. 8 rétbén.

A' mostaniak nem szeretnek írni ide-

gen nyelven, mert lelkünk a' neki nem saját köntösben nem lebeghet teljes ereje 's kéje és kénye szerint; 's még inkább nem a' kiholt népekén, mert midőn a' Lítium' nyelvén írunk, vagy elvesztjük a' Római színt, melly fő, sőt egyetlen becse ebbeli igyekezetünknek, vagy idegentollakkal kell ékeskednünk, mellyek nélkül beszédünk ezen a' nyelven sovány és ízetlen. A' mostaniak' tévedése e' részben nem kisebb mint a' régieké volt, kik csak deákul írtak, mivel anya-nyelvek még készületlen volt, és vad. Való hogy a' nagy Friedrich' irásin a' Francziák kiesmerik a' nehézkes Németet; való hogy Luther nagyobb érdemben ragyog, hogy rettenetes lelkét a' szük és bárdolatlan német nyelvbe belé lehellette 's annak nagy emelkedést adott, mint Calvin, ki deákul igen tudósan 's nagy csínnal írt: de bizony az is való, hogy a' Bajtayak, Pataticok, Mitterpacherek, Kovásznaiak, Telekiek, Somsichok hálánkat érdemlik, hogy példájik által bennünket a' deákul-írásra reá-bátorítottak. Mert deákul az ért osztán igazán, a' ki nem csak olvas, hanem ír is. Mestermíveket a' már kiholt nép' nyelvén többé senki nem terem t, bár azt úgy tudja mint a' maga tulajdonát, mert azon nem teremteni szabad már ma, hanem csak híven követni a' régen megteremtettet, régen kiholtat; azonban azt is dicséret illeti, sőt dicsőség, a' ki az ő nyelveket, mesterségeket, szellemeket egészen megkapta 's annyira magáévá tette, hogy olly munkákat adhasson, mellyek ha a' Róma' Irójinak hagyományaikkal egy sorban nem állhatnak is, bennünket az újabb idők nagy Irójikra, egy Cardinalis Bembusra, Muretusra, 's a' Hollandiai Tudósokra emlékeztethetnek. Prof. K. Úr ezen utolsóbbra ada bátorító példát, midőn a' mint szerénysége által is szép Előbeszédé-

ben mondja, engede barátjai' kívánságoknak, 's nagyobb részént már egyenként kiadott Verseit 's három köz helyt elmondott Oratióját újobban kieresztette.

Vétketlen deákságát emlegetni a' széles-olvasású férjfunak nem dicséret volna, hanem dicséretének megcsorbítása. Azt mondjuk inkább, hogy tanultabb Olvasóji nem fogják nem csudálhatni azt a' gondolatok' és érzések', festések', szóllások' és fordulások' dözsölgő gazdagságát, mellyet Prof. K. Úr a' Görög és Római Iróknak, nevezetesen a' neki legkedvesebb 's általa nagy részben szóról szóra eltanúlt Homérnak és Virgílnak, 's Horátznak és a' Grajus homo tanítványának szerelmes Studiumából gyűjtött. Hív emlékezete elébe tolja ezeknek azon helyeiket, szóllásaikat, fordulásaikat, mellyek tulajdon gondolatjaira, 's érzéseire illenek, a' nélkül hogy azt keresné — (Virgíl épen ezt tévé, ollykor egész helyeket, egész sorokat vévén-által Homérből, Hesiodból, Theocrituszból) — 's így dolgozása kettős bájjal bír: egyszer, hogy teljes szépségben 's erőben adja a' mit adni akar; másszor, hogy az Olvasója által ismert 's szeretett helyet váratlanúl játsza ennek elébe. Melly kedves péld., midőn a' Pápa lap 30. így nevezetik: Rex idem hominum, summusque sacerdos; melly kedves az által is, hogy itt a' regina sacerdosra emlékeztetünk. A' gyönyörűségnek ez a' neme az Olvasót itt nem ritka helyeken várja; de ifjabb Olvasójinknak azt kell mondanunk intés-képen, hogy ez a' szabadság csak azt illeti, a' ki úgy tudja a' nyelvet mint a' mi Irónk, 's a' ki nem a' lélek' szegénységét akarja ezekkel elfedni.

Rec. azt sajnálja leginkább, aztegyedül, midőn ezen már ismert Versezeteket együtt látja, hogy a' Gyűjtemény' legnagyobb része pompás napok' fenyesítésé-

re dolgoztatott, 's nem az oestrum' fakedozásai. Az illy munkák a' magok' napjaikon tapsolással fogadtatnak, de később nagy részben elvesztik méltó becseket. Ellenben melly lelket-olvasztó, melly bájos az a' nem Ovídiusi bugyogású, hanem Propertziusi kecsű Elégia, mellyben Báró Prónay Priska, méltó, igen méltó gyermeke a' nagy Lászlónak, sírjából szóllítja meg férjét, az Ungvári Fő-Ispánt, lap 74:

Sed nostri cineres non sunt me iudice tanti,
Ut tua non alius pectora flectat Hymen.
Nec tibi tam duras vult Prisca imponere
leges;

Sit felix titulis altera nupta meis!

Imperio modo ne natas premat illa superbe,
Pignoribus nec sit dura noverca meis.
Ipse preces adhibe blandas mellitaque
verba,

Mollibus et dictis in mea vota trahe:
Ut longum in nostras proles conservet amorem

Et facilem teneris praebeat illa sinum.
Nec vos, o natae, pigeat certassa priores
Officio, victas sic dabit illa manus.

O mihi quam placide tunc, care vir, ossa
quiescant,

Cum mea quae foveat pignora, mater
erit.

Conjugium laudabo tuum, laudabo tenentem
Emeriti sponsam jura relicta tori.

Tu ne me laudes nimium: praeconia primae
Auribus invitis nupta secunda bibit.

'S mi lehet szívzaggatóbb, mint a' mi következik:

Quid? cum dimidias jam tentans parvula
voces,

Flens patrem quaeret filia: Mater ubi est?
Tunc bene monstrata lacrymantem falle
noverca;

Dissimula at madidas qua potes usque
genas.

Flebis enim, gemitusque dabis sine teste
profundos.

hol a' sine teste önként jött, mintha
az Író Martiált nem is ismerné; de a' sor
bizonyosan nyer az által, hogy Olvasója
erre emlékeztetik: Ille dolet vere, qui si-
ne teste dolet.

(Vége következik.)

Magános Jegyzések.

a' Kolozsvári Erdélyi Nemzeti Magyar
Játékszinen a' Nemzeti Játzó Társaság
által előadatott némely Darabokról.

II.

Nov. 29d. 1821. a' 2d. Abonnement
4d. Számja alatt előadatott: Az Élet
csak álom. Nagy Költeményes Néző-
Játék 5. Felvonásban.

A' Szín Daraboknak céljok léven rész-
vételt okozni, és megindulást szerezni, a'
Czédulában ezen kifejezés: Néző-Játék
(a' Német Schauspielből) határozatlan ér-
telmű lévén, hibás, mivel a' helyett meg
kellene mindenkor a' Darabban foglalt e-
set szerint teremendő érzést határozni.

Ezen előadott Darabban az Író Rode-
richban rajzol-le egy magán uralkodni
nem tudó Korona-Örököst, kit az Atyja,
Nevelője által a' kemény zabolázással a'
nélkül jobbit-meg, hogy ő láttatnék ezen
keménységet reája mérni; azért, hogy ez
a' jobbitás végső módja a' fíju természeti
vonszódást nehogy meg hűtse, de csak
meg se gyengittse, és így azon Nevelési
nagy leczkét igyekezett kifejteni, hogy az
Atyának magának tulajdonképen kezeibe
veszszönél és kenyérnél egyéb nem lehet,
's ha veszszönél keményebb fenyték kell
a' nevelésben, azt egy harmadik kéztől kell

érezni a' Nevelendőnek, különben a' fenyté-
ték árt inkább, hogy sem használ. Csakugyan
a' nevelés-módra, Nevelők, megjegyszem:
hogy nem jó benne a' sok teketó-
ria, hanem röviden és fontosan.
— Hát még is botránkoztató e Atyák a'
Játékszín? még se eresztitek e el a' Játe-
kokra magzataitokat, hogy lássák a' Ca-
strophéba mely erős légyen a' természet
az Atyai Gyilkosság megakadályoztatásá-
ban?!

Az eset képzelteit Spanyol Országba
— a' lehetőségét azonban a' Darabnak
gyengíti az esetre felvett hely, hol csak In-
quisitioi Scenákat keresünk, — a' hely
egysége nem egész fényben kitetsző, 's a'
Characterek sinsenek egész tökéletesség-
ben ki merítve, vagy legalább oly Jelené-
sek látszanak fogyathozni, mellyek a' Sze-
mélyek Charactereit a' teljes érdeklőség
által tisztán meghatároznák, mert csak u-
gyan igaz a' Dráma Íróra nézve az: hogy
az emberi szívbe, és az ember magános
lételébe mártott festőecset vonása szülhet
részvételt, és megrázkodást. — Nemze-
tem Írói! több időkre akartok e lételt sze-
rezni Munkáitoknak? — ím a' mód! —
mert csak a' mi a' szivből jött, hathat a'
szivre.

Hibás volt a' Don Alfonso Ki-
rályt Játzó öltözetében nevezetesen
a' felégetett ősz hajjal tele fő, mert itt a'
Király nem csak számos esztendő, mellyek
az erkölcsös élet után a' hajszálakat meg-
hagyva, csak megöszítik, és tiszteletet ger-
jesztenek, hanem az Író itt, egy idős ősz,
és egyszersmind atyai bánattal tusakodó
(melly a' hajszálakat el szokta hullattatni)
Atyát fest; a' test görbesége és reszketősé-
ge, mellyek viszont egyenes következései
a' bűnnek, és gondnak, sem voltak a' Ját-
szótól eléggé kimutatva; 's minthogy az
Író szerint az öreg, Moori Grófnak és

Lear Király mássa' formája, bár fogyatkozva; mennyi részvétel és benyomás maradt-fel ébresztetlen a' Néző keblében a' Catastrophénál, a' kopaszság és reszketőség fogyatkozása miatt? — Midőn Roderich előtt letérdelt, hogy ekkor szeméhez keszkenőt nem tartott, hány könnycsepp maradt-el a' Néző szeméről? — mindazonáltal az előbeszélés meglehetősen volt.

Roderich a' megkívántató tűzre, előbeszélésre, és öltözetre nézve, folyvást fogyatkozott.

Felettéb helytelen volt az Esztella vad és pallérozott Nemzeti ruhákból öszveelegyített öltözete, de annyival jobbak előbeszélése és test mozdulati.

Teljes tökéletességgel birt a' Klotald és Rosaura játszása mindenekben.

A' szelid characterű Asztoif Játszójában nagy hiba volt a' tekintetet vadító vállat verő hajfürtök.

Clarín megholt a' Játékban, miért? — csak hogy halál is legyen a' Darabban! —

Hibázott végtére a' Directió a' Rólék kiosztásában a' Personaleit tekintetbe véve. —

Egyébkint a' Játék folyamatja' rendje eléggé közelített mindenekben a' tökéletességhez.

A' kidolgozásbeli feljegyzett fogyatkozást segítette a' fordításban az Iró szavainak, csak a' köz értelmekbe való szoros megtartása, 's nem költő érzéssel, mint azok az Irótól voltak írva, való Magyarra fordítások.

(Folytatása következik.)

~~~~~

A' Magyar Kurír' tisztelt Olvasójához.

Annak jelentése mellett, hogy a' Magyar Kurírnak jövő Fél-esztendei ára 14 forinton marad Váltó Czédulában, igen szükségesnek tartjuk arra kérni minden renden lévő tisztelt Olvasójinkat, hogy rendeléseiket a' Magyar Kurír iránt úgy méltóztassanak tenni, hogy azok hozzánk, jövő Június végére korán elérkezessenek; mert egyedül csak ez által hárithatjuk-el, a' mind tisztelt Olvasójinkra mind magunkra nézve elejintén különben könnyen következhető kedvetlenségeket. A' T. T. Postamester Urakhoz pedig újra az a' kérésünk, hogy a' Kurírt rendelő Hazafjaknak neveiket külön papirosra ne terheltessenek írni vagy iratni; mert ha azok a' más Ujságokat rendelők közzé zavartatnak, nekünk akkor az eredeti irás ki nem adathatik, 's annak másolatja, itt, többnyire nyelvünket nem értők által esvén-meg, sok helytelenségekkel teljes, mellyeknek némelly részét, a' távolban, lehetetlen igazítani tudnunk. — Végre szükség még azt is emlitenünk, hogy a' kik bennünket egyenesen csak Kurírt illető tárgyban kívánnak becses leveleikkel megtisztelni, azokra minden név nélkül csupán csak a' következő czímet írják: Pro Magyar Kurír. Vienna e. Így egyik félnek sem kerül költségébe a' levelezés.

Pánczél Dániel és Igaz Sámuel.